

DATOS IDENTIFICATIVOS

Enfermería clínica I

Materia	Enfermería clínica I			
Código	P51G140V01204			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Pontevedra)			
Coordinador/a	Fernández Méndez, Felipe			
Profesorado	Fernández Méndez, Felipe Piñón Cimadevila, Miguel Ángel Santos Folgar, Myriam Silva Martínez, Manuel			
Correo-e	fernandez.mendez.felipe@gmail.com			
Web	http://http://www.enfermeria.depo.es			
Descrición xeral	A materia, como parte da formación en ciencias de enfermáa, desenvólvese a través de seis grandes módulos de formación *relacioandos cos contidos recolleitos na materia.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B7	Saber comprender, sen prexuízos, as persoas, considerando os seus aspectos físicos, psicolóxicos e sociais, como individuos autónomos e independentes, asegurando o respecto ás súas opinións, crenzas e valores, ademais de garantir o dereito á intimidade, a través da confidencialidade e o segredo profesional
B8	Promover e respectar o dereito de participación, información, autonomía e consentimento informado na toma de decisións das persoas atendidas, acorde coa forma en que viven o seu proceso de saúde-enfermidade
C28	Coñecer as alteracións de saúde do adulto, identificando as manifestacións que aparecen nas súas distintas fases.
C29	Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
C30	Analizar os datos recollidos na valoración, priorizar os problemas do paciente adulto, establecer e executar o plan de coidados e realizar a súa avaliación.
C31	Realizar as técnicas e procedementos de coidados de enfermáa, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.
C32	Seleccionar as intervencións encamiñadas a tratar ou previr os problemas derivados das desviacións de saúde.
C33	Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización y planificación
D3	Capacidade de xestión da información
D4	Resolución de problemas e toma de decisions
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe
D6	Habilidades nas relacións interpersoais
D7	Razoamento crítico

D8	Aprendizaxe autónomo
D10	Motivación pola calidade
D11	Sensibilidade cara a temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Ser capaz de comprender os procesos que desencadean as enfermidades no ámbito da patoloxía cirúrxica e médica.	A1 A2 A3 A4 A5	B7 B8	C28	D1 D2 D5 D7 D8 D11
Ser capaz de diferenciar os mecanismos e/ou problemas derivados das patoloxías máis comúns dos diferentes aparellos e sistemas do organismo humano, o seu tratamento médico e cirúrxico.	A2 A3	B7	C29	D1 D3 D4 D7 D8
Ser capaz de planificar procedementos e intervencións precisas para proporcionar unha adecuada atención de enfermaría aos individuos con problemas médicos e cirúrxicos.	A2 A3 A4		C28 C29 C30 C31 C32 C33	D1 D2 D3 D4 D5 D7 D8
Ser capaz de identificar e valorar as necesidades e/ou problemas ocasionados polas enfermidades establecendo prioridades, planificando coidados e participa na avaliación do plan de coidados.	A2 A3 A4	B7 B8	C28 C29 C30 C31 C32 C33	D1 D2 D3 D4 D5 D7 D10
Ser capaz de planificar e prestar coidados nas principais enfermidades sistémicas.	A2 A3	B7 B8	C28 C29 C30 C31 C32 C33	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7
Ser capaz de prestar asistencia centrada no paciente, utilizando os diagnósticos de enfermaría e as actividades derivadas deles, nas patoloxías estudadas.	A2 A3	B7 B8	C28 C29 C30 C31 C32 C33	D2 D4 D5 D6 D10

Contidos

Tema	
TEMA 1. Introducción á Enfermería médico cirúrxica.	1.1 Descrición e conceptos xerais en Médico-cirúrxica
TEMA 2. Atención de enfermaría no perioperatorio	2.1 Tratamento de enfermaría preoperatoria: Proceso de atención de enfermaría no preoperatorio. Diagnósticos de enfermaría relacionado/Interrelacións NIC- Noc. 2.2 Atención de enfermaría intraoperatoria Características da unidade cirúrxica Proceso cirúrxico 2.3 Tratamento de enfermaría no postoperatorio: Proceso de atención de enfermaría no post-operatorio Diagnósticos de enfermaría relacionados / Interrelacións NIC- NOC

TEMA 3 Atención de enfermaría ao paciente con trastornos do equilibrio hidroelectrolítico e acido base; síndrome hemorrágico, inflamatorio, infección, Shock, dor.	3.1 Atención de enfermaría ao paciente con trastornos do equilibrio hidroelectrolítico e Acido base. Diagnósticos de enfermaría relacionados Interrelación Nic Noc 3.2 Síndrome hemorrágico, inflamatorio, infección 3.3 Diagnósticos de enfermaría relacionados/Interrelacións NIC- Noc 3.4 Dor, Shock Diagnósticos de enfermaría relacionados / Interrelacións NIC- Noc
Tema 4 Paciente con alteracións tegumentarias: lesións e traumatismos.	4.1 Valoración da pel: lesións primarias, fases e tipos de cicatrización. 4.2 Clasificación das feridas: traumatismos ferida cirúrxica, queimaduras, suturas, úlceras vasculares, UPP, neoplásicas. 4.3 Algoritmo ESTAFE 4.4 Tipo de curas, materiais e apósitos 4.5 Escalas de valoración e cuidados preventivos 4.6 Diagnósticos de enfermaría /Interrelacións NIC- NOC. r/os cuidados das feridas
TEMA 5. Paciente con problemas do intercambio gaseoso.	5.1 Métodos de estudo do aparello respiratorio 5.2 Enfermidades obstrutivas: Asma bronquial. Bronquiectasias. SAOS e EPOC Bronquite crónica. Enfisema pulmonar 5.3 Tumores broncopulmonares. Benignos, malignos e metastasicos. 5.4 Infeccións broncopulmonares: Pneumonías Abscesos. 5.5 Enfermidades da pleura do diafragma e da parede torácica. 5.6 Enfermidades do mediastino. 5.7 Enfermidades vasculares pulmonares: Hipertensión pulmonar. Cor pulmonale crónico. Tromboembolismo pulmonar. 5.8 Enfermidades pulmonares intersticiais 5.9 A insuficiencia respiratoria. 5.10 Procedementos relacionados: Traqueostomía /Estomas respiratorios Drenaxe torácica. Oximetría, Broncoscopia, Espirometría, Estudo do sono/ CEPAP. 5.11 Diagnósticos de enfermaría relacionados Interrelaciones NIC- Noc
Tema 6 O paciente con problemas nas funcións: cardiovascular, circulatoria e hematolóxica	6.1 O paciente con problemas cardiovasculares 6.1.1 Métodos de estudo do aparello circulatorio, soplos. 6.1.2 Febre reumática. 6.1.3 Endocarditis. 6.1.4 Miocardiopatías. 6.1.5 Enfermidade do pericardio. 6.1.6 Valvulopatías. 6.1.7 Cardiopatía conxénita. 6.1.8 Arritmias cardíacas. 6.1.9 Cardiopatía isquémica. 6.1.10 Hipertensión. 6.1.11 Insuficiencia cardíaca. Sincope. 6.1.12 Procedementos relacionados: 6.1.13 Probas de esforzo; Holter; MAPA. 6.1.14 Diagnósticos de enfermaría relacionados 6.1.15 DX de enfermaría,Interrelacións NIC- NOC. 6.2 O paciente con problemas circulatorios. 6.2.1 Patoloxía arterial aguda. 6.2.2 Patoloxía arterial crónica 6.2.3 Patoloxía venosa. 6.3 O paciente con problemas hematolóxicos. 6.3.1 Recordo de nocións xerais de hematoloxía. 6.3.2 Enfermidades do sistema eritrocitario: anemias. 6.3.3 Enfermidades do sistema leucocitario. 6.3.4 Enfermidades da hemostasia e coagulación 6.3.5 Diagnósticos de enfermaría relacionados / Interrelacións NIC- NOC

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	14	42	56
Obradoiro	3	12	15
Traballo tutelado	4	8	12
Lección maxistral	54	81	135
Exame de preguntas obxectivas	1	1	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	1	2
Simulación ou Role Playing	1	2	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Seminario	Os estudantes deberán realizar e superar os 2 seminarios: arritmias e feridas Proba na que o estudante debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesorado. Desta maneira, o estudante debe aplicar os coñecementos que adquiriu previamente nas sesións maxistras
Obradoiro	O estudantado deberán realizar e superar unha ou dúas actividades definidas polo profesorado a través da execución de tarefas simuladas, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos de contidos dos talleres de suturas e realización de curas.
Traballo tutelado	Traballo grupal realizado no aula baixo a dirección do profesorado
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudantado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Atención e resolución de dúbidas relacionadas cos contidos da materia, especialmente feridas e arritmias.
Obradoiro	Apoio á adquisición de habilidades manipulativas.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Seminario	A través de dúas probas correspondentes aos seminarios. 1ª oportunidade: Arritmias (10%) o 16/11/23 -16.00h. Feridas (10%) o 1/12/23 - 9.30h. 2ª oportunidade realizaranse: S. Arritmias o 28/06/24 ás 13.00h S. Feridas o 28/06/24 ás 12.00h A superación dos seminarios é condición obrigatoria para a superación da materia.	20	A1	C28 C29 C30 C31	D1 D2 D4 D7 D8 D10 D11
Traballo tutelado	A través dos exercicios e casos prácticos resoltos na aula.	10			
Exame de preguntas obxectivas	Proba final: para avaliación das competencias adquiridas que inclúe preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta, verdadeiro/falso, emparellamento de elementos. Descóntase por cada dous fallos un acerto. Data de realización: 1ª oportunidade: 15/01/24 ás 10.00h. 2ª oportunidade: 28/06/24 ás 9.30h. É necesario para a superación desta proba alcanzar o 50% do valor total da proba. A superación desta proba é condición obrigatoria para a superación da materia	40	A1 A2 A3 A4 A5	B7 B8 C28 C29 C30 C31 C32 C33	D3 D4 D7 D8
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba final: para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas. Data de realización: 1ª oportunidade: 15/01/24 ás 10.00h. 2ª oportunidade: 28/06/24 ás 9.30h. É necesario para a superación desta proba alcanzar o 50% do valor total da proba. A superación desta proba é condición obrigatoria para a superación da materia	20	A1 A2 A3 A4 A5	B7 B8	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D10 D11

Simulación ou Role Playing	O estudiantado deberá realizar e superar, a actividade indicada polo profesorado en relación aos talleres de suturas e realización de curas, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos.	10	A1	B7	C28	D1
			A2	B8	C29	D2
			A3		C30	D3
			A4		C31	D4
					C32	D5
					C33	D6
						D7
						D8
						D10
						D11

A superación desta proba é condición obrigatoria para a superación da materia.

1ª oportunidade:
1/12/23 ás 10.30h.
13, 14 e 15 de decembro do 2023 as 9.30h.

2ª oportunidade:
27 de xuño de 2024 ás 9.30h.

Outros comentarios sobre a Avaliación

FIN DE CARREIRA:

Proba práctica 4/10/2023 ás 9.30h.

Proba final: 4/10/2023 ás 10.30h. Seminarios: 4/10/2023 ás 12.30h.

A realización dos talleres é obrigatoria. É condición obrigatoria superar, en calquera das 2 oportunidades da convocatoria; realizada a través das probas de resposta curta e test: proba final co 50% igualmente e imprescindible ter superada as probas prácticas individuais e aproba teórico-práctica do seminario; só a partir deste momento súmanse todas as cualificacións obtidas.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Xunta de Galicia 2016, **Colección guías prácticas de heridas Sergas**, 2016,
Carolyn Gersch, **Enfermería Médico- Quirúrgica**, 2017, Wolters Kluwer, 2017
Nanda Internacional, **DIAGNÓSTICOS ENFERMEROS: Definiciones y Clasificación, 2018-2020**, 2018-2020, 2018
Nanda Internacional, **Clasificación de intervenciones de enfermería, NIC**, 7ª edición, 2018
Nanda Internacional, **Clasificación de resultados de enfermería (noc)**, 6ª edición, 2018
<http://www.gneaupp.es/app/portada/>,
<http://www.aeev.net/>,
<http://www.ulceras.net/>,
<http://www.todoheridas.com/>,

Manual CTO, **Oposiciones enfermería**, 2015,

Bibliografía Complementaria

Enfermería Mosby 2000 Médico-Quirúrgica, 2000,
J. Javier Soldevilla, **Guía práctica en la atención de las úlceras de la piel**, 1994,
D. S. Suddarth, **Enfermería Médico- Quirúrgica L.S.Brunner-**, 2004,
Nanda Internacional, **Vínculos de NIC y NOC a Nanda I**, 3ª edición 2012,
Planes de cuidados y documentación clínica en enfermería, 2005,
M. Phaneuf, **La planificación de los cuidados enfermeros**, 7ª ed,
P. W. Iyer y Col., **Procesos y diagnósticos de Enfermería**, 3ª Ed. 1995,
Mª Teresa Luis Rodrigo, **Los Diagnósticos enfermeros. Revisión crítica y guía práctica**, 7ª ed,
PORTH, CAROL M., **INTRODUCCION A LA MEDICINA CLINICA, FISIOPATOLOGÍA Y SEMIOL**, 7ª ed año 2007,
LASO, F., **FISIOPATOLOGIA TEXTO Y ATLAS**, 2ª edición 2010,
MANUAL MERCK DE SIGNOS Y SINTOMAS DEL PACIENTE, 2010,
: HARRISON KASPER, **MANUAL DE MEDICINA HARRISON**, 2010,
FARRERAS-ROZMAN, **COMPENDIO DE MEDICINA INTERNA**, 4ª edición-2009,
PORTH, CAROL M., **FISIOPATOLOGIA**, 7ª ed 2008,
<http://www.piediabetico.net/>,
PEREZ ARELLANO, J.L., **MANUAL DE PATOLOGIA GENERAL**, 6ª edición-2006,
Enfermería Mosby 2000 Médico-Quirúrgica, 2000,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Enfermería clínica II/P51G140V01205
Enfermería clínica III/P51G140V01301

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Ética e lexislación/P51G140V01202

Farmacoloxía e dietética/P51G140V01203

Introdución á enfermaría clínica/P51G140V01201

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/P51G140V01101

Fisioloxía: Fisioloxía/P51G140V01105

Fundamentos de enfermaría/P51G140V01107
